№ 298. Sobota 31. Grudnia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

PRENUMERATA na GAZETĘ LWOWSKĄ.

W roku następującym 1860 wychodzić będzie GAZETA LWOWSKA z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM jak zwykle codzień, prócz Świąt i Niedzieli. Cena prenumeraty kwartalna, mianowicie:

od 1go stycznia do ostatniego marca 1860 wypada:

dla miejscowych . . . . 4 zł. } waluty austr.
dla zamiejscowych z pocztą . . 5 zł. }

Przesyłki (*franco*) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Rosya i Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomość handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 29go grudnia. Dnia 24go grudnia r. b. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część XII. oddziału I. Dziennika rządowego z roku 1859 dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera:

Nr. 146. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z dnia 1. sierpnia 1859, względem przeniesienia urzędu powiatu uhnowskiego z Rawy do Uhnowa w Galicyi.

Nr. 147. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 4go sierpnia 1859, — obowiązujące w królestwach Węgierskiem, Kroackiem i Sławońskiem, i w województwie Serbskiem z banatem Temeskim — mocą którego uzupełnione zostały postanowienia o tabularnych prenotacyach pierwszeństwa, zawarte w ustawie tabularnej z dnia 15. grudnia 1855 nr. 222 Dz. ustaw państwa.

Nr. 148. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 4. sierpnia 1859, o rozrządzeniach celnych z powodu utworzonej ku Lombardyi linii celnej.

Nr. 149. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 8. sierpnia 1859, — obowiązujący w Siedmiogrodzie, — o celnem postępowaniu z drzewem opałowem i ordynaryjnem drzewem wyrobowem w transporcie lądowym na przestrzeni granicznej pod Rothenthurm i Tomos.

Nr. 150. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 8. sierpnia 1859, — z ogłoszeniem zmiany w postanowieniu, zawartem w najwyższym reskrypcie z dnia 9. grudnia 1854 (Dz. ustaw państwa nr. 153) co do tego, jak dalece język niemiecki po wszystkich gimnazyach, wyjąwszy lombardo-weneckie, uważany być ma za język naukowy.

Nr. 151. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. sierpnia 1859, — obowiązujące w Siedmiogrodzie, — mocą którego objaśnia się za najwyższem upoważnieniem z dnia 22. lipca 1859, §. 12. cesarskiego patentu z dnia 29. maja 1853, (Dziennik ustaw państwa nr. 100), pod względem zachowanego prawa spólności dóbr dla małżonków saskiej narodowości w Siedmiogrodzie.

Nr. 152. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 12. sierpnia 1859, — obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, — względem linii celnej ku Lombardyi od Lacise do Peschiery.

Nr. 153. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 21. sierpnia 1859, — obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, mocą którego ogłasza się termin wydania nowych, na walutę austryacką opiewających banknotów na pięć złotych.

Nr. 154. Rozporządzenie ministeryów sprawiedliwości i skarbu z dnia 15. sierpnia 1859, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, — względem postępowania przy wydawaniu prywatnych zapisów długu, znajdujących się w urzędach poborowych (urzędach depozytów sądowych) dla pupilów, którzy doszli już pełnoletności.

Nr. 155. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości, tudzież nadkomendy wojskowej i najwyższej władzy policyjnej z dnia 17. sierpnia 1859, — względem naliczonych w czasie przed zaprowadzeniem c. k. sądów aż do chwili rozpoczęcia prawomocności sesarskiego rozporządzenia z dnia 1. czerwca 1859, (Dziennik ustaw państwa nr. 105), a do tego czasu jeszcze nie odebranych kosztów wyżywienia więźniów w królestwach Węgierskiem, Kroackiem i Sławońskiem, w województwie Serbskiem i banacie Temeskim, tudzież w Wielkiem księstwie Siedmiogrodzkiem.

Nr. 156. Rozporządzenie ministra handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 22. sierpnia 1859, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych — względem zaprowadzenia umyślnych posyłek listowych w obrocie wewnętrznym.

Nr. 157. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. sierpnia 1859, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, — względem rozciągnięcia przepisów §§. 117, 158 i 321. procedury karnej na urzędników i sług leśnych i na straż leśną.

Nr. 158. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 27. sierpnia 1859, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych powszechnego terytoryum celnego, — o potrąceniu taxy za pakowanie znane w handlu pod nazwą „fardi.“

Nr. 159. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 31. sierpnia 1859, — którym ogłoszony został wykaz monet, wybitych na mocy najwyższego patentu z dnia 19. września 1857, aż po koniec r. 1858.

Nr. 160. Patent cesarski z dnia 1. września 1859, — względem wewnętrznego urządzenia spraw szkolnych i naukowych, tudzież względem politycznego stanowiska kościoła ewangelickiego obudwu wyznań w królestwach Węgierskiem, Kroackiem i Sławońskiem, w województwie Serbskiem wraz z banatem Temeskim i w Pograniczu wojskowem.

Nr. 161. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 2. września 1859, — mocą którego w przeprowadzeniu §. LV. najwyższego patentu z dnia 1. września 1859 (Dziennik praw państwa nr. 160), obwieszczone zostały prowizoryczne postanowienia o zastępstwie i administracyi spraw kościelnych obudwu wyznań ewangelickich w królestwach Węgierskiem, Kroackiem i Sławońskiem, w województwie Serbskiem z banatem Temeskim i w Pograniczu wojskowem.

Nr. 162. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 2. września 1859, — obowiązujący w krajach koronnych powszechnego terytoryum celnego, — o uwolnieniu od cła świeżych ryb morskich i płazów skorupiastych przy wprowadzeniu ich na terytoryum celne.

Nr. 163. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. września 1859, z objaśnieniem §. 503 ustawy karnej.

Nr. 164. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6. września 1859, — względem terminu prawomocności ustawy notaryalnej w województwie Serbskiem i banacie Temeskim.

Nr. 165. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 7. września 1859, — o postępowaniu celnem ze zbożem z owocami strączkowemi, tudzież z mąką i mięsiwem w przewozie z Lombardyi do Tyrolu.

Nr. 166. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i skarbu z dnia 9. września 1859, — obowiązujące w mieście Krakowie i jego dawnym okręgu, — względem regulacyi księgi górniczej co do kopalń, w dawnym okręgu miasta Krakowa położonych.

Nr. 167. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 9. września 1859, — obowiązujące we wszystkich krajach koronnych monarchyi, — o zniesieniu powiatowej dyrekcyi skarbowej Wels i przekazaniu jej czynności urzędowej powiatowym dyrekcyom skarbowym w Lincu i Ried.

Nr. 168. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 11. września 1859, — obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, powszechnego terytoryum celnego, — względem upoważnienia głównych urzędów celnych Peschiera, Werona, Wicenca, Padua, Trewizo i głównego urzędu celnego S. Luccia w Wenecyi do wydawania kart meldunkowych na transporta kolei żelaznej.

Nr. 169. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 15. września 1859, obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, z ustanowieniem ażyo dla prowizyi pożyczki narodowej, przypadających do wypłaty w miesiącach październiku, listopadzie i grudniu.

Nr. 170. Dekret najwyższej władzy kontroli rachunkowej z dnia 24. sierpnia 1859, względem ustanowienia komisyi egzaminacyjnej dla nauki rachunkowości w Koszycach.

Nr. 171. Dekret wszystkich ministeryów i władz centralnych z dnia 5. września 1859, z obwieszczeniem najwyższego postanowienia

z dnia 13. czerwca 1859, względem zniesienia kary degradacyi c. k. urzędników.

Nr. 172. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z dnia 11. września 1859, obowiązujące w księstwie Bukowińskiem, mocą którego w skutek najwyższego postanowienia z dnia 5. września 1859 względem postępowania w przekazaniu kapitałów indemnizacyjnych wydane zostały niektóre przepisy.

Nr. 173. Rozporządzenie naczelnej komendy wojskowej, ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa skarbu z dnia 12go września 1859, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, ale łącznie z komunami granicznemi, względem ustanowienia taxy za uwolnienie od wojska na rok 1860.

Nr. 174. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 17. września 1859, obowiązujący w całej monarchii, wyjąwszy Dalmacyę, królestwo Weneckie i Pogranicze wojskowe, względem odroczenia prawomocności nowych postanowień względem podatku konsumpcyjnego od wina i mięsa aż do dnia 1. maja 1860.

Nr. 175. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, policyi i nadkomendy wojskowej z dnia 18. września 1859, o zniesieniu stanu wyjątkowego w weneckiem okręgu administracyjnym.

Nr. 176. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 23. września 1859, mocą którego wydana została nowa ustawa budownicza dla c. k. głównego i rezydencyonalnego miasta Wiédnia.

Nr. 177. Cesarski patent z dnia 27. września 1859, obowiązujący w całem państwie, względem rozpisania podatków stałych na rok administracyjny 1860.

Nr. 178. Cesarskie rozporządzenie z dnia 8. września 1859, obowiązujące w Czechach, Morawii i Szląsku, z stanowczem oznaczeniem wynagrodzenia dziesięciny górniczej.

Nr. 179. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 17. września 1859, o zastosowaniu §. 1 lit. c) rozporządzenia z dnia 18. lipca 1859 nr. 130 Dzien. ustaw państwa, do ksiąg górniczych.

Nr. 180. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 22. września 1859, obowiązujący w krajach koronnych powszechnego terytoryum celnego, względem uwolnienia od cła mazi w obrocie z państwami niemieckiego związku celnego.

Nr. 181. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 30. września 1859, obowiązujące w całej monarchii, o zatrzymaniu dotychczasowego wymiaru należytości pomiarowej w kopalniach i zmniejszaniu jej w razie potrzeby.

Nr. 182. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 3. października 1859, obowiązujące w krajach koronnych powszechnego terytoryum celnego, względem zniesienia niektórych uwzględnień celnych w jenerałacie karlsztadzkim i w obudwu powiatach pułku banalnego.

Nr. 183. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 3. października 1859, względem zniesienia urzędu kontroli w Turnawie.

Nr. 184. Dekret ministeryów spraw wewnętrznych i skarbu, tudzież nadkomendy wojskowej z dnia 5. października 1859, obowiązujący we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, o wynagrodzeniu za dostarczaną żywność dla wojska w przechodzie od dnia 1. listopada 1859, aż do 31. paźdz. 1860.

Nr. 185. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. października 1859, względem ogłaszania dekretów powołujących i cytacyi w razie wychodźtwa.

Sprawy krajowe.

(Pismo cesarskie do ministra spraw wewnętrznych. — Patent regulujący przedsiębierstwa przemysłowe, rzemieślnicze i rękodzielnicze.)

Wiedeń, 28. grudnia. Jego c. k. Apostolska Mość raczył wydać do ministra spraw wewnętrznych następujące najwyższe pismo własnoręczne:

„Kochany hrabio Gołuchowski. Patryotyzm Moich ludów objawił się świetnie tak w ciągu ostatnich wypadków wojennych, gdy tysiące ochotników spieszyły pod Moje sztandary, jak i teraz, kiedy nawet po zawarciu pokoju pozostała znaczna ich liczba w służbie.

Gdy więc ci ochotnicy, jako też rekrutacye z roku 1859 skompletowały prawie całkiem wojenny stan armii, postanawiam, ażeby nakazana na rok 1860 rekrutacya została zawieszona, nieprzekraczając jednak przezto ustanowionego kontyngensu z r. 1861.

Wiédeń, 26. grudnia 1859.

Franciszek Józef, m. p."

— Minister wyznań i nauk mianował suplenta gimnazyalnego, *Jana Dutkiewicza* w Bochni rzeczywistym nauczycielem gimnazyalnym w Nowym Sączu, pozostawiając go tymczasowo przy gimnazyum w Bochni.

— Patent cesarski z 20. grudnia 1859, którym wprowadzono w moc obowiązującą ustawę przemysłową w całej monarchii z wyjątkiem weneckiego okręgu administracyjnego i Pogranicza wojskowego, a to począwszy od 1. maja 1860.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryi, król węgierski i czeski, król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi, i t. d. i t. d.

Zamierzając czynności przemysłowe w państwie Naszem jednakowo uregulować i ile możności ułatwić, potwierdziliśmy po wyrozumieniu Naszych ministrów i po wysłuchaniu Naszej rady państwa następującą ustawę przemysłową i rozporządzamy:

I. Niniejsza ustawa przemysłowa ma począwszy od 1. maja 1860 wejść w moc obowiązującą w obrębie całego państwa Naszego, z wyjątkiem weneckiego okręgu administracyjnego i Pogranicza wojskowego.

II. Ustawa ta o przemysłowości nie zmienia się przepisów co do osiedlania się i co do prawa pobytu.

III. Wszystkie przepisy istnące obecnie względem otrzymania koncesyi na trudnienie się jakiem rzemiosłem, na otworzenie jakiej fabryki lub przedsiębierstwa handlowego, tudzież wszystkie w tej mierze normy dawniejsze niezgadzające się z niniejszą ustawą o przemysłowości, ustać mają w mocy obowiązującej począwszy od czasu rzeczonego.

IV. Zawarte w tej ustawie postanowienia ważne są z ograniczeniem wymienionem w artykule następującym — dla wszystkich zatrudnień podejmowanych zwykłym trybem zarobkowości pozwolonej, czy to odnoszą się do opracowania i przekształcenia przedmiotów handlowych, do prowadzenia handlu, lub do spełnienia różnych usług i czynności.

V. Niniejsza ustawa nie znajduje zastosowania do następujących zatrudnień i przedsiębierstw, i które traktowane być mają odtąd według ustanowionych w tej mierze przepisów:

a) Uprawa roli i pielęgnowanie lasów i połączone z tem zatrudnienia poboczne, jak dalece idzie przy tem głównie o obrobienia własnych produktów; dalej dozwolony właścicielom winnic i sadów w niektórych częściach kraju dawniejszemi przepisami wyszynk trunków własnego wyrobu;

b) górnictwo i przyrządy górnicze zawisłe według postanowień o kopalniach od koncesyi urzędu górniczego;

c) czynność literacka, prawo własnego nakładu autorów, i zajmowanie się sztukami pięknemi;

d) zarobkowanie najpospolitszego rodzaju (najem dzienny i t. d.);

e) działy zarobkowe należące do kategoryi domowych zatrudnień pobocznych i dopełnianych przez własnych domowników;

f) czynności adwokatów, notaryuszów i maklerzy handlowych (senzalów wexlowych, handlowych i okrętowych, ajentów giełdy), inżynierów i innych osób, ustanowionych od zwierzchności dla niektórych spraw w szczególności i w tej mierze zaprzysiężonych; dalej wszystkie przedsiębierstwa i prywatne załatwiania czynności w innych niż handlowych sprawach;

g) wykonywanie czynności lekarskich (lekarze, chirurgowie, dentyści, okuliści, akuszerowie i akuszerki i t. d.), utrzymywanie zakładów sanitarnych wszelkiego rodzaju, łącznie z zakładami dla położnic, tudzież dla obłąkanych, z kąpielami i źródłami mineralnemi i t. p.; aptekarstwo, weterynarya łącznie z miszkarstwem;

h) działy zarobkowe nauczania prywatnego i wychowania, i odnoszące się w tej mierze zakłady;

i) prace zarobkowe publicznych zakładów dobroczynności, tudzież zakładów naukowych, karnych i dyscyplinarnych;

k) przedsiębierstwa zakładów kredytowych, bankowych, domów zastawy, zakładów zabezpieczenia, zaopatrzenia, wypłacania rent, kasy oszczędności i t. d.

l) przedsiębierstwa kolei żelaznych i żeglugi paropływami;

m) żegluga i rybołowstwo na morzu podlegające prawom morskim;

n) przedsiębierstwa stałego przewozu (trzymania promów) na rzekach, jeziorach, kanałach i t d., tudzież zakłady pływania i spławiania;

o) przedsiębierstwa rozrywek publicznych i igrzysk rozmaitych;

p) przedsiębierstwa wydawania pism peryodycznych i ich przedaży;

q) handel obnośny i inne prace zarobkowe dopełniane wyłącznie w przenoszeniu się z miejsca na miejsce.

VI. Nabyte według dotychczasowych postanowień prawnych osobiste upoważnienia zarobkowe, fabryczne i handlowe zostają i nadal nietknięte; i przysługują im te wszystkie prawa rozciąglejsze, jakie ustawą niniejszą połączono z koncesyą na zarobkowanie.

VII. Własność realna istnących prawnie tytułów zarobkowania przywiązanych do miejsca, i co je można także i odsprzedać, pozostaje niezmienna. Nowe, realne upoważnienia zarobkowe nie mogą być zaprowadzane.

VIII. Co do monopoliów i regaliów państwa, tudzież co do istnących w niektórych krajach koronnych w mocy obowiązującej utrzymujących się praw propinacyi i młynów, jak niemniej i co do prerogatyw monarchicznych, zachowują dotychczasowe przepisy i nadal moc obowiązującą.

IX. Ustawa niniejsza nie narusza bynajmniej praw przyznanych nadaniem przywileju na wynalazki, ulepszenia lub odkrycia.

X. Naszemu ministrowi spraw wewnętrznych poruczono wykonanie ustawy niniejszej.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 20go grudnia 1859, a w roku dwunastym panowania Naszego.

Franciscus Josephus. *r. w.*

Hrabia Rechberg, r. w. *Baron Bruck*, r. w. *Hrabia Nadasdy*, r. w.

Hrabia Gołuchowski, r. w. *Baron Thierry*, r. w.

Z najwyższego rozporządzenia:

Baron *Ransonnet*, r. w.

Hiszpania.

(Gościniec do Tetuanu — Najazdy marokańskie. — Odparcie nieprzyjaciela.)

Madryt, 21. grudnia. Więcej niż 3000 ludzi pracuje nieprzerwanie nad gościńcem do Tetuanu, który wkrótce będzie skończony. Żołnierz hiszpański znosi z nadzwyczajną stałością wszelki niedostatek i nieprzyjaźny klimat. Rannych, których do Sewili przywieziono, przyjęła tamtejsza ludność jak najuprzejmiej. — Z fanatycznych Marokanów nie ujęto jeszcze dotychczas żadnego w niewolę. — Z wyspy Kuby przywołano kilka okrętów, ażeby na średniem morzu wzmocnić eskadrę.

— 23. grudnia. (Wiadomość telegr.) *Gazeta* donosi: Wczoraj usiłowali Maurowie przez pięć godzin przerwać roboty przy gościńcu do Tetuanu. To im się nie powiodło. Atak luboć był na całej linii, nieprzyjaciel wszędzie odparty został. Konnica hiszpańska nacierała po raz pierwszy; nieprzyjaciel pierzchnął, niedotrzymując pola. Mamy czterech poległych i 40 rannych. Gościniec ku Tetuanowi pociągnięto już do Castillejos.

Anglia.

(Deputacya przyjaciół pokoju u ministra.)

Londyn, 25. grudnia. Przedwczoraj była u lorda John Russell deputacya przyjaciół pokoju, i doręczyła mu memoryał przeciw teraźniejszym stosunkom Anglii do Chin. Memoryał ten dowodzi, że Chinowie mieli prawo wzbronić angielskim okrętom wojennym dalszej żeglugi na rzece Pejho; że w najnowszym czasie rozpoczynali częstokroć oddaleni ajenci rządowi wojnę na własną rękę: a w końcu wyraża nadzieję, że rząd nie rozpocznie niesłusznej wojny. Lord John przyjął deputacyę bardzo uprzejmie, ale oświadczył, że argumenta przytoczone w memoryale są z wielu względów mylne.

Francya.

(Nagrody. — Proces hr. Montalemberta. — Port marsylski. — Stosunki miasta Paryża. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 25. grudnia. *Monitor* ogłasza raport ministra budowli względem honorowych nagród dla członków statystycznych komisyi kantonalnych, i podaje listę tych nagród.

— Wstępne śledztwo w sprawie hrabi Montalemberta jest już ukończone. Słychać, że nie nastąpi wytoczenie procesu.

— *Constitutionnel* rozpisuje się o porcie marsylkim, który czasy ostatniemi znacznie rozszerzono. Roku 1829 było ładugi na okrętach tych, co zawinęły do portu i co odpłynęły 801.000 beczek, a roku 1857 wynosiła ta ładuga 3,456.000 beczek. Dawna kotlina portu miała powierzchni 36 hektarów, a przystań murowana mierzyła 2140 metrów długości. Lecz wkrótce po ukończeniu tej kotliny uznano ją za niedostateczną. Roku 1856 postanowiono wygłębiać kotlinę napoleońską, która przestrzeń portową powiększy na 83 hektarów i 8500 metrów.

Monitor ogłasza obszerny memoryał przedłożony przez prefekta Sekwany radzie jeneralnej o administracyi roku ostatniego, z którego przytaczamy następujące szczegóły: Z rozszerzeniem obrębu miasta Paryża, które nastąpi z nowym rokiem, ustanie już odrębność 11 głównych gmin obydwóch okręgów St. Denis i Sceaux, i niektóre części 13 innych okręgów. Obwód miasta stołecznego wynosił tylko 3288 hektarów z ludnością 1,174.346 dusz, lecz na przyszłość obejmować będzie Paryż 3288 hektarów z 1,525.942 mieszkańcami. — Stosunek zerwanych do nowozbudowanych pomieszkań jest według memoryału prefekta Sekwany bardzo pomyślny. Roku 1859 zburzono 724 domów a 1430 wzniesiono. Od roku 1858 do 1859 łącznie zerwano 4349 domów, a zbudowano nowych 9617. W ogóle liczy teraz Paryż o 5268 zabudowań więcej, niż z początkiem roku 1852. Budżet miasta Paryża wynosił na rok 1860 sumę 11,707.994 fr. 34 centów.

Broń zdobyta na Marokanach i przesłana przez jenerała Martimprey do Francyi ma być z rozkazu Cesarza ustawiona w muzeum artyleryi.

Belgia.

(Czynności w izbach.)

Bruxela, 23. grudnia. Izba skończyła dziś dyskusyę nad wyborami w Löwen, i imiennem głosowaniem uznała ostatnie wybory za nieważne 58 głosami przeciw 42, a to, iż się okazało, że były przekupne i podstępne. Po skończonej dyskusyi odroczyła się izba z powodu świąt nadchodzących do 17. stycznia. I senat, którego dzienny porządek uzupełniony, postanowił dziś odroczyć swe czynności na czas nieoznaczony.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Kodex Wachtanga w Gruzyi prawem.)

Petersburg, 18go grudnia. J. M. Cesarz rozkazał, by w miejsce obowiązujących potąd postanowień w Gruzyi, Imerycyi i Guryi (teraz Transkaukazyi) z nadania carzyka Wachtanga wprowadzono powszechne ukazy państwa rosyjskiego z niewieloma wyjątkami, jakich wymaga sama już właściwość tego kraju.

Księstwa Naddunajskie.

(Żegluga na Dunaju i układy z Towarzystwem żeglugi francuskiem.)

Belgrad, 14. grudnia. Towarzystwo francuskie, które z rządem serbskim zawarło traktat względem żeglugi parowej wzdłuż wybrzeży serbskich Dunaju i Sawy dla korzystania z kopalni w Majdanpeku, tudzież dla uregulowania, oczyszczenia i żeglugi na rzece Morawie, rozpoczyna teraz prace swe uprzednie, jak donosi o tem *Pesth. Ll.* P. Bouillon przybył tu jeszcze przed czternastu dniami z kilkoma inżynierami, którzy pracują nad różnemi pomiarami, a to pod kierunkiem p. Claire, znanego górnika i inżyniera francuskiego. Dzisiaj, lub dnia jutrzejszego zawrze towarzystwo z rządem także ugodę względem budowy kolei żelaznej, począwszy od uścia Morawy poniżej wodospadu dunajskiego. Magnan zajmuje się w Marsylii i Tulonie urządzeniem okrętów dla żeglugi morskiej i na Dunaju.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 27. grudnia. *Univers* otrzymał drugie upomnienie za artykuł podany w niedzielę. W dekrecie powiedziano, że chociaż dyskusya o sprawie włoskiej nie jest wzbroniona, nie może rząd przecież dozwalać, ażeby pod zasłoną religijności organizowała się agitacya polityczna.

Medyolan, 24. grudnia. Książę Napoleon Canino przyjechał tu wczoraj z małżonką. — Temi dniami szukano tu za Mazzinim.

Turyn, 24. grudnia. Biskup z Asti Artico umarł dnia dzisiejszego. — *Armonia* utrzymuje, że głównym rysem charakterystycznym broszury paryskiej jest *nieprawda*. — Ministeryum dozwoliło wypłacać urzędnikom lombardzkim pensye z góry jeszcze i w roku 1860. — Dziennik urzędowy ogłasza mianowanie hrabi Cavoura i pana Desambrois pełnomocnikami na kongres, a oraz nazwiska członków komisyi do ułożenia projektu względem połączenia prawodawstwa cywilnego nowych i dawnych prowincyi pod prezydencyą pana Miglietti.

Genua, 23. grudnia. Fregata „Berolda" odpłynęła do Londynu dla przywiezienia maszyn do nowej fregaty śrubowej i dwóch statków kanonierskich.

Modena, 22. grudnia. Rozkazem dziennym ustanowił Fanti ministeryum wojny pod dyrekcyą Fontany dla trzech zrewoltowanych krajów.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 30. grudnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: mec pszenicy (82 ℔) 2zł.84c.; żyta (75 ℔) 1zł. 61c.; jęczmienia (68 ℔) 1zł.40c.; owsa (46 ℔) 1zł.15c.; hreczki 2zł.5c.; grochu 1zł.65c.; kartofli 69c.; — cetnar siana 1zł.11c.; słomy pasznistej 96c.; podściółki 49c.; — sąg drzewa bukowego 9zł.75c., sosnowego 9zł. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu listopadzie 1859.

Średni stan barometru był 328'''465 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 333'''62 dnia 12. zrana.
Najniższy 318'''00 dnia 1. wieczór.
Średnia temperatura była + 2.°60 R.
Najwyższa + 14.°0 dnia 6. w południe.
Najniższa — 4.9 dnia 20. zrana.
Średnia wilgoć powietrza wynosiła 80.38 pr. C.
Największa 92.2 dnia 9. zrana.
Najmniejsza 56.8 dnia 2. w południe.

Całkiem pogodnych dni było 5. mało pochmurnych 6, mocno pochmurnych 15, całkiem posępnych 4, mgła była w 5 dniach, mróz był w 18 dniach, z tych w 2 bez odwilży.

Śnieg i deszcz padał w 8 dniach, a to w dwóch dniach śnieg. Wysokość całego osadu wynosiła 2.'''99, o 14.'''65 mniej niż wynosi 20letnia przeciętość. Wysokość śniegu wynosiła tylko 0.'''5.

Wiatr dzielił się w następujący sposób: półn. 12, półn.-zach. 2, zach. 11, połud.-zach. 17, połud. 37.50, wschod. — półn.-wsch. 2, siła jego była mierna, tylko dnia 2. z zachodu był burzliwy.

Przegląd według ruchu codziennej przeciętności różnych instrumentów okazuje się w następujący sposób: Codzienny średni stan barometru podniósł się z 319.'''207 dnia 1. z małemi chwiejnościami na 333.'''400 dnia 12.; trzymał się blisko tego wysokiego stanu do dnia 28, gdzie wynosił jeszcze 328.'''433, a potem spadł nagle na 321.'''717 dnia 30. Codzienna średnia temperatura powietrza podniosła się z + 8°.57 dnia 1. na + 11°.27 dnia 7., spadła już dnia 11. niżej 0°, i z nieznacznemi chwiejnościami dnia 23. na — 2°.17, ale podniosła się potem dnia 28. nad 0°, a dnia 29. na + 3°.73. Średni nacisk pary trzymał się pierwszych 10 dni między 2.'''69 i 4.'''21, spadł dnia 11. na 1.'''64, a potem trwał równej wysokości do dnia 19. na 1.'''37, poczem podniósł się powoli na 2.'''29 dnia 29. Średnia wilgoć powietrza powiększyła się z 64.47 pr. C. dnia 2.; na 88.80 dnia 9.; i nie zmniejszyła się już niżej 75.07 dnia 30. Wiatr zmieniał się w pierwszych 12 dniach między półn. i połud.-zachodnim, a potem był dość stateczny. Deszcz osiągnął największą ilość w 24 godzinach dnia 9. o 1.'''84 i następował z oznaczoną powyżej liczbą mgły. Średni stan ozonometru spadł z 9.00 dnia 1. z nieustanną chwiejnością na 1.33 dnia 4.; i podniósł się potem dnia na 8.77. Średnia, elektryczność powie-

trza zostawała w pierwszych dziesięciu dniach w wysokiem naprężeniu 6.0 z nieznacznemi odmianami; spadła potem dnia 17. na 2.5 i podniosła się po dzień 30. tylko nieznacznie. Elektryczność ziemi zostawała cały miesiąc w wyższem naprężeniu i spadła tylko dnia 11. i 28. na 4.°0.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 29. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324‴40	+ 0.6°	95.2	zachodni sł.	mgła
2. god. po poł.	324 30	+ 2.0°	90 8	„ „	deszcz i śn.
10. god. wiecz.	326.09	+ 0.9°	92 6	„ „	pochmurno

Ilość deszczu 0.‴30.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dunin Borkowski Alex., z Winniczek. — Siarczyński Zygm., z Streptowa. — Hr. Hompesch Kar., c. k. podpor., z Żółkwi.

Hotel Langa: Fiala Franc. Emer., c. k. kapitan i Folakowski Jul., c. k. podpor., z Kołomyi.

Hotel angielski: Keschko Piotr i Czyssoverghi Eman. Vornik, z Włoch.

Hotel Kuhna: Dr. Beldowski Ignacy, chyrurg, z Kamionki Strum.

Zajazd podolski nr. 509$^{3}/_{4}$: Zagurski Leon, z Żydaczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. grudnia.

PP. Zuker Zygm., do Chorosnicy. — Skarzewski Ludw., do Brodów. — Lewicki Hipol., c. k. notar., do Przemyśla. — Runge Jan, do Dmytrowiec. — Białobrzeski Stan., do Dziedziłowa. — Rafałowicz Leon, do Odesy.

TEATR.

Dziś w teatrze przedstawienie francuskie pana Levassor i panny Teisseire z Paryża.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 10go stycznia 1860: Sprzedaż 9 sztuk monet tureckich złotych w Przemyślu. — Sprzedaż koni wojskowych w Drohobyczu.

Dnia 11. stycznia: Sprzedaż realności nr. 86 na Zniesieniu we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 81 i 82$^{1}/_{4}$ w Stanisławowie. — Sprzedaż koni wojskowych w Stryju.

Dnia 12. stycznia: Sprzedaż budynku rządowego nr. 695 w Tarnopolu. — Sprzedaż koni wojskowych w Samborze.

Dnia 13. stycznia: Sprzedaż dóbr Żurawce we Lwowie. — Sprzedaż dóbr Marmuszowice i Firlejówka w Złoczowie. — Sprzedaż realności nr. 576$^{2}/_{4}$ we Lwowie.

Dnia 16. stycznia: Sprzedaż części dóbr Grzęziowa w Przemyślu. — Sprzedaż realności nr. 686$^{1}/_{4}$ we Lwowie. — Sprzedaż koni wojskowych we Lwowie.

Dnia 17. stycznia: Sprzedaż dóbr Wołoszcza w Samborze.

Dnia 18. stycznia: Sprzedaż kwoty ciążącej na realności nr. 9 w Stanisławowie. — Licytacya na wybudowanie młynów w Nowosielcach w Dolinie.

Dnia 19. stycznia: Sprzedaż sumy ciążącej na dobrach Ronizów we Lwowie.

Dnia 20. stycznia: Sprzedaż realności nr. 423 we Lwowie.

Dnia 23. stycznia: Sprzedaż realności nr. 701 w Radowcach.

Dnia 24. stycznia: Sprzedaż realności nr. 16 w Samborze.

Dnia 25. stycznia: Sprzedaż dóbr Olesza w Stanisławowie.

Dnia 26. stycznia: Sprzedaż realności nr. 268$^{2}/_{4}$ we Lwowie i realności nr. 214 w Stryju. — Sprzedaż części dóbr Stubno we Lwowie.

Dnia 27. stycznia: Sprzedaż realności nr 111 w Przemyślu. — Sprzedaż dóbr Żelechów mały w Złoczowie.

Dnia 31. stycznia: Sprzedaż dóbr Żbora w Złoczowie.

Kurs lwowski.

Dnia 30. grudnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	81	5	87
Dukat cesarski	„ „	5	85	5	90
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	7	10	19
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	92	1	95
Talar pruski	„ „	1	86	1	89
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	50	83	28
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	18	72	89
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	77	75	78	50

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 30. grudnia

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79.10. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4$^{1}/_{2}$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł Metaliki po 5% za 100 zł. 72.50; po 4$^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2$^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2$^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 2$^{1}/_{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1$^{3}/_{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4$^{1}/_{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 903 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 207.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiace: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 106.90. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 124 25. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5%—. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 88, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

KRONIKA.

(Czwarta lista składek z wykupna kart od powinszowania Nowego roku.) Złożyli PP.: Dr. Tarnawiecki 2zł., Kahany 1zł., Wielowiejski 1zł., Borkowski 1zł., pani Błotnicka 1zł., Romankiewicz 1zł., Tomasz Rici 1zł., Kokurewicz 40c., dr. Fangor 1zł., br. Böck 50c., Tadeusz Hensel 2zł., pani Schulz 20c., pani Cybulska 20c., Karger 40c., Wierzbięta 20c., pani Katarzyna Kratter 1zł., Oliva c. k. nadradca finansów 1zł., Scheibenreiter 1zł., Herdliczka 1zł., Pokorny 1zł., Schlager 50c., Milan 1zł., dr. Ressig dyrektor szpitalu 1zł., Krzysztof Ressig 1zł., J. M. Hoffman 2zł., Piracki 1zł., Pirożek 1zł, Sauer 1zł., J. Breuer 1zł. 30c., Richter 30c., Straski c. k. profesor 1zł., Boczkowski 1zł., N. N. 35c., Bischof 1zł., Jan Klein 1zł., N. N. 1zł., Makowiczka 1zł., Krzysztofowicz 1zł., pani Czernecka 6c., Sokal 30c., Geistlener 2zł. 10c., pani Tarnowska 1zł., pani Borecka 1zł., Daczyński 3c., M. B. 10c., Zymałkiewicz 10c., Dobrowolski 1zł.; razem 41zł. 34c.; do tego z ostatniej listy 176zł. 73c. suma 218zł. 7c. wal. austr.

— Dziennik „la Science pour tous" oblicza wiele Francya spotrzebowała w roku węgla kamiennego na swoich lokomotywach; i wnosząc z tego co zużyły machiny parowe na kolei północnej, twierdzi że się spaliło w owym roku 128,539.210 kilogramów węgla. W obrocie było 204 machin parowych, a ujechały przez rok, 10.246.000 kilometrów drogi; zatem przypadło na każdy kilometr drogi w przecięciu po 12$^{1}/_{2}$ kilogramów węgla. Dalej mówi: jeden kilogram węgla ulotnia paląc się 10 kilogramów wody; zatem spotrzebowały machiny parowe 1.285,392.110 kilogramów wody, co tyle jest jak by dwie sadzawki, których głąb, szerokość i długość równałyby się jakiej najpotężniejszej wieży.

(Wexel na oślep wystawiony.) Sąd Przysięgłych w Tours rozstrzygał temi czasy proces szczególny. Rzecz szła o wexel fałszywy, wystawiony przez jednego ślepego na rzecz innego ślepego, z wypłatą na okaz. Wszyscy trzej świadkowie, którzy w tej sprawie stawali, byli także ślepi na obie oczy.

Dodatek tygodniowy Nr. 52

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Sprawozdanie Towarzystwa Dobroczynności za czas od 10. grudnia 1858 do 10. grudnia 1859.
2) Leżajsko. Dokument z R. 1732. August III. zezwala Józefowi Potockiemu przelać prawo dożywotnie na syna Stanisława.
3) Obrót handlu krajowego w grudniu 1858. Przywóz i wywóz towarów do kraju i za granicę.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*